

Oppilaaksioton perusteet Haapaveden kaupunki

Yleiset perusteet oppilaaksiottoon tulevat perusopetuslaista (PoL 1998/628) ja oppivelvollisuuslaista (1214/2020). Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Täyttääkseen velvollisuutensa kunnan tulee osoittaa oppivelvolliselle lähikoulu, jossa opetus järjestetään ja johon oppilaalla on aina oikeus päästä. Kunta voi vapaasti määritellä menettelyn, jolla oppilaita kouluun osoitetaan. Koulupaikan määrittelyssä on kuitenkin toimittava oikeudenmukaisesti ja johdonmukaisesti (PoL 4§, 6§, Hallintolaki 6§).

Koulukuljetusperiaatteet on määritelty kasvatus- ja koulutuslautakunnan hyväksymissä koulukuljetusperiaatteissa.

Haapaveden kaupunki muodostaa yhden oppilaaksiottoalueen. Peruskoulun aloittavien oppilaiden oppilaaksiotto tapahtuu lähikouluperiaatteen mukaan. Lähikoulua osoitettaessa lähtökohtana on, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaiikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Lähikoulu ei aina ole oppilasta maantieteellisesti lähin koulu tai koulu, joka on helppokulkuisimman koulumatkan päässä, vaan myös muu asianomaisen lainkohdan asettamat edellytykset täyttävä koulu voidaan kokonaisarviointin perusteella osoittaa lähikouluksi. (PoL 6 §).

Oppilaalla on oikeus pyrkiä myös muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan lähikouluun. Tällöin hän pyrkii toissijaiseen kouluun. Tässäkin tilanteessa hakijoihin sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Toissijaiseen kouluun hakijalla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen tai kuljetusavustukseen (PoL 32§).

Kunta voi määritellä koulun ja vuosiluokkien koon ja opetusryhmien lukumäärän voidakseen suunnitella ja hallita opetusjärjestelyjä, kustannuksia, vieraskuntalaisten määrää ja muita opetuksen järjestelyihin vaikuttavia asioita.

1. Menettelytavat Haapaveden kaupungin perusopetuksen kouluissa

Haapaveden kaupunki ottaa järjestämäänsä perusopetukseen oppilaksi ensisijaisesti vain Haapavedellä asuvat lapset (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020). Lähikoulua osoitettaessa oppilaaksiottoa koskevat päätökset tehdään niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa päätös on määräaikainen (1 vuosi). Oppilaan muuttaessa asuinpaikkaa Haapavedellä kesken lukuvuoden, hänelle osoitetaan uusi lähikoulu, jossa tehdään uusi oppilaaksiottopäätös. Oppilaalla on kuitenkin huoltajan niin halutessa oikeus hakea ennen asuinpaikan vaihtumista olevaan kouluun ns. toissijaisena hakijana. Tällöin toissijaisen oppilaaksioton opetusryhmän enimmäiskoosta voidaan perustellusta syystä poiketa määräajaksi.

Näitä oppilaaksioton perusteita ei sovelleta otettaessa oppilaita esiopetukseen tai maahanmuuttajien valmistavaan opetuksen ryhmiin.

Vieraskuntalaisia oppilaita kouluun otettaessa, kuntien on sovittava oppilaille järjestettävistä palveluista, järjestämistavasta sekä kustannuksista (mm. koulukuljetukset ja koulunkäynninohjaajapalvelut).

Oppilaaksiottoa ennen huoltajan tulee osoittaa, että oppilaan tosiasiallinen asuinkunta on Haapavesi ja että oppilaan oleskelulupaprosessi Suomessa on aloitettu, mikäli oppilaalla ei vielä ole rekisteröityä kotikuntaa Suomessa ja oppilas ei ole oppivelvollinen. Opetuksen järjestäjä voi käyttää omaa harkintaa koulupaikan

osoittamisessa, mikäli oppilaan oleskelu on rinnastettavissa lomaan ja tai oleskelu on kestoaltaan alle 3 kuukautta.

Päätöksen oppilaaksiotosta tekee koulun rehtori.

2. Lähikoulu ja sen osoittaminen

Lähikoulun määrittelyssä otetaan huomioon koulupaikkojen ja perusopetusryhmien lukumäärä, mahdollisimman tasaiset ryhmäkoot sekä koulutilojen riittävyys perusopetusalueen kouluissa (ns. tarkoituksenmukaisuusperiaate). Oppilaalle voidaan osoittaa kouluksi turvallisen ja lyhyen matkan päässä oleva muu kuin lähimpänä oppilaan asuinpaikkaa oleva koulu, jos koulujen välisiä oppilas- tai perusopetusryhmämääriä on tarvetta tasata. Keskustan kouluhin (Mäkirinteen ja Hyttikallion koulut) tulevat kuljetusoppilaat sijoitetaan pääsääntöisesti Hyttikallion koululle.

Perusopetuksessa ryhmäkoko pyritään pitämään 18-24 oppilaassa siten että isommilla oppilailla ryhmäkoko voi olla isompi kuin pienillä. Ryhmäkokoon vaikuttaa, mikäli ryhmässä on pidennetyn oppivelvollisuuden oppilas. Ryhmäkokoon voivat vaikuttaa myös käytettävissä olevat tilat.

Haapavedellä oppilaan lähikoulu määritellään ilmoittautumisen jälkeen siten, että huomioidaan kaikki koulutulokkaat, heillä mahdollisesti olevat terveydentilaan liittyvät tai muut erityiset syyt kuten koulumatka ja sisarusperuste. Lisäksi otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon huoltajan esittämä lähikoulutoive.

2.1 Oppilaalle osoitetaan lähikoulu seuraavan järjestyksen mukaisesti:

2.1.1. Osoitetaan lähikoulu sellaiselle oppilaalle, jolla on edellä tarkoitettu terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy, joka tulee huomioida koulua osoitettaessa (PoL 3§ 2 mom). Huoltajalta voidaan pyytää tai hän voi itse tarvittaessa esittää asiassa asiantuntijalausannon kouluun ilmoittautumisen yhteydessä.

2.1.2. Osoitetaan lähikoulu muille oppilaille siten, että koulumatkasta tulee mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Matka mitataan ympäri vuoden käytössä olevaa jalankulkukelpoista reittiä myöten

2.1.3. Mikäli opetusryhmien tarkoituksenmukaisen muodostamisen näkökulmasta on mahdollista, nuoremmalle samassa osoitteessa asuvalle sisarukselle osoitetaan sama lähikoulu, jossa vanhempi sisarus on jo oppilaana päätöksentekohetkellä ja on edelleen, kun nuorempi sisarus aloittaa koulunkäynnin (sisarusperuste).

Sisarusperustetta ei sovelleta, jos

- sisarus on sijoitettu erityisen tuen päätöksen tai erityisten valintaperusteiden perusteella tai
- hänet on valittu toissijaiseksi oppilaaksi

Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, jonne on järjestettävä koulukuljetus, huomioidaan oppilaan koulupaikkapäätöksessä kustannukset ja muut käytännön järjestämiseen liittyvät syyt.

2.3 Tuen piirissä olevat oppilaat

Tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevan oppilaan koulupaikka määräytyy ensisijaisesti lähikouluperiaatteen mukaan. Oppilaan tuen tarpeen mukaan hänelle voidaan osoittaa koulupaikka lähikouluperiaatteesta poiketen.

3. Toissijainen oppilaaksiotto

Oppilaalla on oikeus pyrkiä myös muuhun kuin kunnan hänelle osoittamaan lähikouluun (toissijainen koulu). Hakemus tehdään sivistysjohtajalle.

Oppilaaksiottopäätös toissijaiseen kouluun on aina määräaikainen (1 lukuvuosi). Perusopetuksessa toissijaiseen kouluun hakeutuvan oppilaan koulumatkakustannuksista vastaa aina pääsääntöisesti oppilaan huoltaja (POL 32.3 §).

Peruskoulunsa aloittavien oppilaiden toissijaisessa oppilaaksiotossa ei oppilaaksiotto saa aiheuttaa uuden opetusryhmän perustamistarvetta.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa yhdenvertaiset valintaperusteet täyttävälle oppilaille myönnetään koulupaikka seuraavan järjestyksen mukaan:

1. Oppilas asuu Haapavedellä (oppilaan kotiosoite)
2. Koulussa/ryhmässä on tilaa ensisijaisen oppilaaksioton jälkeen
3. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä tai muu perusteltu syy
4. Oppilaan koulumatkan pituus ja tarkoituksenmukaisuus sekä kyydityksen tarve
5. Oppilaan sisarus käy kyseistä koulua

Mikäli oppilaspaikkoja jää sen jälkeen, kun Haapavedellä asuvat toissijaiset hakijat on huomioitu, kouluun voidaan ottaa vieraskuntalaisia oppilaita. Vieraskuntalaisille oppilaille myönnetään koulupaikka seuraavan järjestyksen mukaan:

1. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä tai muu perusteltu syy
2. Oppilaan koulumatkan pituus ja tarkoituksenmukaisuus
3. Oppilaan sisarus käy kyseistä koulua

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Haapavedellä
28.3.2023